

Dragi oci biskupi, braćo svećenici,
drage sestre redovnice,
dragi hodočasnici, braćo i sestre u Kristu!

1. Na više mjesta u Evanđeljima susrećemo razna mišljenja o Isusu. Tako smo i danas čuli Evanđelje u kojemu se osjeća zbunjenost među ljudima. Isusove riječi i djela potiču na različite zaključke: za jedne je prorok ili Mesija, drugi osporavaju takve tvrdnje, jer im je sporan kraj iz kojega dolazi, misleći da nema poveznice s Davidom i Betlehemom.

Različita mišljenja i stavovi dovode do podjela i sučeljavanja. Prema ljudima koji su s divljenjem govorili o Isusu vlast je nastupila s pokušajima da ih omalovaži. Zemaljski su moćnici htjeli iskoristiti ljude da bi uhvatili Isusa, ali ti ljudi nisu izvršili nalog, jer su susreli Isusa u snazi njegove riječi i u svjedočanstvima onih koji su vidjeli njegova djela.

Pred optužbama, koje očito nemaju opravdanja, Nikodem svojim poštenjem nastoji obraniti Isusa, ali zato je i sam zahvaćen optužbom. Oni koji napadaju odaju dojam da su sigurni u svoje stavove i u svoja tumačenja prošlosti, ali pritom se zapravo zatvaraju istini i budućnosti. Isus ih poziva da bolje prouče Pisma, da bi preispitali svoju sigurnost te uvidjeli da sve upućuje na to da je on obećani Mesija.

I mi smo pozvani bolje upoznati Isusa. Znanje koje zatvara srce vodi u odbijanje Boga. Takvo znanje čovjeka zadržava na površnosti koja ne dopušta ulazak u dubinu otajstva.

2. Drage sestre redovnice, Isus koji je put, istina i život, ne dopušta ravnodušnost i traži našu odluku. U tom je smislu donio mač. Zapravo je njegov križ razdjelnica po kojoj se ostvaruje novo zajedništvo, građeno na

istini. Pri objavi istine stajališta ne mogu biti zamrznuta; ne može se biti ravnodušan: ili je čovjek u istini ili je izvan nje.

S druge strane, Isus nadilazi svako tumačenje i moguću manipulaciju. Njega ne uhićuju, nego se on predaje; daruje svoj život i ponovno ga uzima (*usp. Iv 10*). Pokušaj da čovjek manipulira Bogom i istinom u konačnici propada i nanosi štetu širiteljima neistina.

U svojim naumima, u metežu koji su sami stvorili, zatvoreni u svoje interese i ne tražeći Božju volju i naume, glavari izriču prokletstvo protiv naroda, ljute se na ljude koji ne žele izvršiti njihove odluke. Oni koji bi se trebali zauzimati za narod i voditi ga prema dobru, preziru ga govoreći da je »ta svjetina koja ne pozna Zakon« – prokleta.

Među glavarima se ističe Nikodem, čovjek koji je Isusa tražio noću, jer je osjetio iskru onoga za čim je čeznuo. On staje u obranu Isusa pozivajući se i na tradiciju i na primjenu Zakona, čega se u ono vrijeme nisu držali. Nikodem predlaže da se čovjeka ne prosuđuje prije negoli ga se sasluša i prije negoli se vidi što čini. Tako Zakon otkriva svoj pravi smisao, to jest uvodi u prepoznavanje Isusa koji je kao svjedočanstvo pokazivao djela što ih je činio u Očevo ime.

3. Draga hodočasnička zajednico, današnja Božja riječ, naviještena ovdje u Krašiću, pokazuje prožetost proroštva, Isusova ispunjenja i života svetih. Zar u sebi ne povezujemo blaženoga Alojzija i riječi proroka Jeremije koji moli: »Ti mi, Gospodine, razotkri njihove spletke«. Uvučen u pakosne naume, osjetio se kao janje što ga vode na klanje. Htjeli su iskorijeniti proroka »iz zemlje živih, da mu se ime nikad više ne spominje«.

I pripadni psalam današnjega dana ima antifonu: »Gospodine, Bože moj, tebi se utječem«, tako blisku Blaženikovu geslu (*U tebe se, Gospodine, uzdam*), dok je cijeli psalam vapaj pravednika komu je »štit Bog, koji spašava čestita srca«.

Posebno je pak u Evanđelju vrijedno prepoznati podudarnost glavnih crta odnosa svećeničkih glavara i farizeja prema Isusu s onime kako su se vlasti, posebice komunističke, odnosile prema nadbiskupu Stepincu.

4. Nakon što su i sami koristili njegove govore, nastupe, zauzimanje za ljude koji su bili progonjeni, jer su prepoznali njegovu hrabrost i pravednost, kasnije su ga htjeli iskoristiti za svoje političke revolucionarne ciljeve. Kada im to nije uspjelo, počele su spletke protiv njega i time su otkrili da nikada nisu dijelili iste vrijednote i da su bili protiv njega, jer su bili protiv istine. Postavljali su se da nastupaju u ime naroda, a sam su narod ponižavali, vrijeđali njegove svetinje, držali ga u strahu i u neslobodi.

Nakon svega, ljudi otvoreni istini prepoznaju Stepinčevu pravednost i svetost, a njegova osoba, jer je vjerni Kristov sljedbenik, također traži zauzimanje stavova, sučeljavanje s istinom koja nužno dijeli one koji su od istine i one koji istinu odbacuju.

Nadalje, u ljudskim se predodžbama mogu vidjeti očekivanja, prema kojima bi postojala predvidivost podrijetla određenih ljudi, ljudski plan prema kojemu je netko vrijedan ili nevrijedan. I Isus je doživio takav odnos prema Galileji. Kako ne vidjeti da je blaženi Alojzije, dolazeći iz ovog maloga mjesta, tom mjestu dao posebno značenje, upozoravajući da veličina čovjekova ne dolazi od podrijetla ni po nekim ljudskim mjerilima, nego od suradnje s Bogom.

Kao ni Isusa njegovi protivnici, tako ni Nadbiskupa komunisti nisu uhitili odmah nakon što su preuzeli vlast, jer su dobro znali da za to nema temelja i da je narod uz njega. Trebalo je napraviti splotku i zaplašiti one koji bi svjedočili njemu u prilog. No, u konačnici se potvrdilo da, poput Isusa, kršćanski sveti mučenici svoj život daruju. Progonitelji ga ne oduzimaju, jer život svetih izmiču zemaljskoj moći.

5. Cijenjene i drage redovnice, braćo i sestre, ovdje u Krašiću susrećemo školu otajstva života, otajstva kršćanskog, svećeničkog i redovničkog poziva; ovdje je škola crkvenosti i ljudskosti.

U toj školi, koja je dar svima nama i za naše vrijeme, susreće se osobita prisutnost sestara redovnica. One su prisutne u životu Blaženika kao neodvojiva sastavnica njegova životnog puta, njegove službe i mučeničkog svjedočanstva. Danas zahvaljujemo Gospodinu na daru redovnica koje su vjerno živjele svoj poziv, prateći molitvom, življenjem svoje karizme, blizinom i svekolikom pomoći kardinala Stepinca. Sigurni smo da blaženi Alojzije svojim blagoslovom prati redovnice i danas, pozivajući da se utječemo Gospodinu po njegovu zagovoru.

Ovo je prigoda da čujemo i poticajne naglaske što nam ih je Blaženik ostavio. Iz njegovih govora i homilija, upućenih redovnicama u različitim prigodama, izdvajam ponajprije njegovu propovijed u Zlataru, u kojoj je 1936. godine (*prigodom 70. obljetnice dolaska časnih sestara milosrdnica u Zlatar, 15. studenoga 1936.*), još kao nadbiskup-koadjutor, govorio o ulozi redovništva u svijetu i hrvatskom narodu.

Osvrnuo se na tadašnja progonstva katoličkih redovnika i redovnica preispitujući što bi bio razlog za njih. Oslonivši se na Prvu Ivanovu poslanicu (*usp. 1Iv 2, 16*) označio je tri rane koje »ubijaju ljudski rod«. Prva je požuda tijela, koja ne može donijeti ništa dobra našem narodu, »samo zator i smrt«. Nadbiskup kaže: »O tome bjelodano svjedoče matice krštenih i umrlih mnogih naših župa, gdje su dječje kolijevke ostale prazne, a grobišta se svaki dan pune«. Druga je rana požuda očiju. »Pohlepa za blagom i bogatstvom ne može nikad uroditi dobrim plodom... Ona tjera ljude na prevare... na nasilje i okrutnosti... ubija svaki obzir na slabe i nemoćne«. Treća je rana oholost života. Po njoj je Adam »od slobodnoga čovjeka postao bijedni rob«. Na to Nadbiskup dodaje: »A može li se naći bolji lijek za to nego li su upravo naši crkveni redovi?« Jer

požudi tijela se suprotstavlja zavjet svete čistoće, požudi očiju odricanje od osobnoga vlasništva, oholosti života poniznost i poslušnost Bogu.

Zanimljivo je da upravo u toj propovijedi blaženi Alojzije odgovara na pitanje što je stvorilo komunizam. On je izrastao »na pohlepi kapitalizma«. »Lakomost i pohlepa za bogatstvom bez obzira na bijedne, bez obzira na slabe, bez obzira na neuke, to je kolijevka komunizma«.

6. Drage redovnice, to bi moglo biti polazište, u svjetlu kojega je moguće razmatrati njegove ostale poruke. Blaženik nam je ostavio predivne misli naročito u propovijedima u više navrata prigodom redovničkog oblačenja u Karmelu Brezovica. I u drugim je prigodama naglašavao nadasve duhovne vrjednote i savjesno poštivanje redovničkih pravila, u borbi protiv duha Zloga. U svim se njegovim mislima nazire privučenost uzorom Blažene Djevice Marije.

Sestrama milosrdnicama je na Tijelovo 1944. godine tako jednostavno progovorio o potrebi istoga unutarnjeg stava koji treba resiti svaku redovnicu u svakidašnjim poslovima. Navodim: »Kod dragog Boga je posve svejedno da li ti poučavaš druge ili obavljaš kuhinjske poslove ili hraniš kokoši i svinje... Bog gleda samo na jedno i to: u kakvoj su cijeni u tvojim očima duhovne stvari i kako cijeniš savršenstvo života«. Govoreći o teškoćama pred kojima se nalazi redovništvo znao je ohrabrivati: »Što su teže prilike, veća je milost Božja« (24. rujna 1944.).

Slika njegova razmišljanja o pozivu redovnica upotpunjava se u nagovoru sestrama uršulinkama, 17. listopada 1945. godine (na završetku kanonske vizitacije), kada je naznačio četiri ključne točke: 1. karizma ljubavi (*caritas*) kao bitna oznaka samostana; 2. posebno cijiniti duhovne stvari i sveta pravila, jer Bog je naš zadnji cilj; 3. težiti svim silama za solidnim krjepostima; 4. cijiniti malenost i sitnice.

No, blaženi Alojzije o redovništvu nije govorio samo u tim neposrednim obraćanjima. Njegov je govor njegov život, pri čemu se iz

njegovih postupaka, iz njegovih drugih riječi i tekstova vidi neizostavno nastojanje usklađivanja naše volje s Božjom voljom.

7. Drage sestre redovnice, ovdje u Krašiću sve su se te naznake živjele u neobičnim, skromnim, ali kršćanskim duhom prožetim okolnostima. U zahtjevnim vanjskim okolnostima, ograničenostima, u nestašicama i nesigurnostima živjelo je ozračje koje i dalje nadahnjuje.

Puno toga što je do nas doprlo po dokumentima, po sjećanjima, po kasnijim analizama, pripada baštini sestara redovnica. Ovdje se može naći življenje odaziva Gospodinu, zajedništvo, molitva, zauzetost u povjerenim poslovima, maštovitost u traženju načina da se u svijet probije istina, uzajamna vjernost i blizina, ljubav prema Crkvi koja je gledala vječnost, odgovarajući na potrebe trenutka. Tako jednostavno i tako uzvišeno! To je i naš poziv.

Našega su Kardinala mučenika u njegovoj službi pratile redovnice: neke od njih tako da su bile uz njega, u dužnostima kojima su bile izravno uključene i pomagale, a sve molitvom i radom u zvanjima diljem Nadbiskupije i puno šire.

Na kraju i ja zahvaljujem na svakoj vašoj molitvi za mene u službi zagrebačkoga nadbiskupa i svakoj vašoj molitvi za naše svećenike i redovnike. Toplo se preporučujem i dalje u vaše molitve po zagovoru blaženoga Alojzija. Molim danas za duhovna zvanja, posebno za duhovna zvanja naših sestarskih redovničkih zajednica. Neka i ovo hodočašće bude na rast i duhovno dobro Vaših zajednica i svekolike naše Zagrebačke nadbiskupije i opće Crkve.

Amen.